

Narodni muzej Zadar
Dokumentacijska i
Pedagoška služba

Izložba iz fundusa

LJUBAV NAS VEŽE I SPAJA

12.11.2020.

EDUKATIVNA
DVORANA
KNEŽEVA
PALAČA

kneževa
palača
—
rector's
palace

Ljubav nas veže i spaja

Mnogi će se zapitati što ljubav i muzeji imaju zajedničko. No, ako sponu ljubavi i muzeja sagledamo kroz definiciju njemačkog filozofa i psihoanalitičara Ericha Fromma - *Ljubav je aktivna zaokupljenost životom i rastom onoga što volimo*, tada nam se, poznavajući okolnosti stvaranja i razvoja muzeja od daleke 1832. godine do naših dana, ta definicija pokazuje istinitom.

Jedan je namjesnik (Vetter von Lilienberg) prije 188 godina iz ljubavi prema baštini zavičaja kojim je upravljao pokrenuo *Museo Nazionale*. Zajedničkom ljubavlju prema dalmatinskoj flori i fauni jednog profesora biologije (Mihajlo Katurić) i vranskog kneza (Hubert Borelli), prije 120 godina nastao je Gradski prirodoslovni muzej sa Statuom i stalnim postavom. Neumornim sakupljačkim pothvatima i samoprijegornim radom na dokumentiranju, vođena ljubavlju prema etnografiji prije 70 godina put razvoju etnologije sjeverne Dalmacije utrla je kustosica Olga Oštrić. Oni i brojni drugi kustosi poslije njih iz ljubavi prema struci i baštini povjerene im na čuvanje utkali su svoja znanja i vještine, te u okviru datih društvenih i financijskih okolnosti vremena u kojem su djelovali, desetljeće za desetljećem gradili su muzej kojeg imamo danas. A svi mi muzejski djelatnici pozvani smo biti, da parafraziramo Frommovu definiciju, i dalje aktivno zaokupljeni životom i rastom muzeja, dajući time kroz brojne muzejske aktivnosti priliku svojoj zajednici da upozna i zavoli prirodnu, kulturnu, umjetničku i povjesnu baštinu Zadra i njegove okolice, a stručno skrbeći o građi predati je u naslijeđe nekim budućim kustosima.

Ovom izložbom prezentiraju se odabrani predmeti iz muzejskog fundusa na temu ljubav. Kao što je već više puta rečeno, a zajedničkim izložbenim projektima i ostvareno, muzejski odjeli građom o kojoj skrbe imaju potencijal ispričati priče o bilo kojoj temi koja se pred njih postavi. Ovaj put, u okviru 25. Edukativne muzejske akcije udružili smo snage i iz čuvaonica odabrali predmete koji progovaraju o ljubavi – onoj roditeljskoj, bračnoj, bratsko-sestrinskoj, prijateljskoj, o ljubavi prema Bogu, umjetnosti, glazbi, sportu, zavičaju, prirodi, o ljubavi prema samima sebi. Izložba je prije svega namijenjena djeci predškolske i školske dobi kao podsjetnik na spomenute pojavnosti ljubavi, ali i svima koji žele osjetiti malo pozitivne energije u ovim vremenima neizvjesnosti i tmurnih vijesti.

O ljubavi je već puno rečeno i napisano u romanima, znanstvenim i psihoanalitičkim tekstovima stoga smo posegnuli u bogati repertoar kulturnih izjava o ljubavi koje smo postavili uz izložke čime je sublimirana sama bit svakog aspekta ljubavi. A svaki od njih pokušali smo prezentirati putem izložaka iz Prirodoslovnog i Etnološkog odjela, iz Galerije umjetnina i odjela Muzej grada Zadra. Tako o udvaranju i iskazivanju simpatija mladića prema djevojci te nešto o svadbenim običajima govore etnološki predmeti i pjesme.

Udvaranje uz prikaz para u prirodi je bio čest motiv u doba rokoka što slikovito dočaravaju predmeti keramike. I keramika ranijeg razdoblja, predstavljena na izložbi, koristi razne alegorijsko-ljubavne prikaze, simboličko korištenje životinja i motiv amora sa strijelom.

Da emocije nisu samo privilegija ljudske vrste potvrdila su novija istraživanja znanstvenika koja su dokazala da životinje imaju i misli i osjećaje. Pokušali smo na to ukazati izloživši predmete prirodoslovlja koji govore o brizi za potomstvo, specifičnoj za morskog konjica i jedrilca, a raznolikost *ljubavnog udvaranja* na primjercima muške i ženske jedinke kukca paličnjaka i leptira običnog žučka. Vezu prirode i čovjeka na izložbi čini jedan morski puž dugih bodlji koji podsjeća na češalj - Venerin češalj kao predmet brige o vlastitom izgledu i simbol ljubavi prema samome sebi. Briga o sebi prezentirana je i srebrnom pudrijerom personaliziranom za jednu damu s monogramom BM.

Izborom slikarskih, kiparskih i fotografskih radova iz fundusa Galerije umjetnina na izložbi ukazujemo na obitelj kao središte iz kojeg smo potekli i dobili prve lekcije iz ljubavi. Iz istog izvora potekla je i ljubav prema djeci, potomcima, braći i sestrama. Da se umjetnošću može izraziti ljubav prema prirodi i zavičaju prezentiramo kroz vedute i pejzaže, a prema životinjskom svijetu koji nas okružuje i s kojim dijelimo životni prostor kroz animalističke prizore u mediju slikarstva i fotografije. I napokon putem istih tih medija prezentiramo predanost i ljubav prema svemu onome što nas kao ljude ispunjava i čini sretnima - glazbi, sportu, umjetnosti i Bogu, jer kao što je izrekao znanstvenik Albert Einstein *Ništa doista vrijedno ne nastaje zbog ambicije ili pukog osjećaja dužnosti, već potječe iz ljubavi i odanosti prema ljudima i stvarima.*

Kataloški popis

1. Keramička zdjelica s alegorijsko-ljubavnim prikazom. Oko 1500. Inv. br. MGZ-152
2. Keramička zdjelica s amorom. Kraj 15. st. Inv. br. MGZ-263
3. Keramički čajnik. 19. st. Inv. br. MGZ-223
4. Keramički poklopac. 19. st. Inv. br. MGZ-107
5. Srebrna pudriera. Prva pol. 20. st. Inv. br. MGZ-2220
6. Jedrilac. *Argonauta argo*. Mekušac. Inv. br. PO-3643
7. Jedrilac. *Argonauta hians*. Ljuštura. Inv. br. PO-20084
8. Venerin češalj. *Murex pecten*. Inv. br. PO-20430
9. Morski konjic. *Hippocampus guttulatus*. Inv. br. PO-119
10. Paličnjak. *Tagesoidea nigrafcziata*. Ž i M. Inv. br. PO-20231, Inv. br. PO-20232
11. Paličnjak. *Aschiphasma annulipes*. Ž i M. Inv. br. PO-20230, Inv. br. PO-20229
12. Marama/Vaco. Pridraga Oko 1. svj. Rata. Inv. br. EO-2423
13. Vjenčana kruna. Jasenice. Rekonstrukcija. Inv. br. EO-2893
14. Fuštan od vinčanja/Svatovska suknja. Olib. Poč. 19. st. Inv. br. EO-554
15. Vjenčanica LA SPOSA, VI. Nataša Perović
16. Svadba na Poljani, 1940. Inv. br. EO-13996
17. Vjenčani buketić od papira. Rekonstrukcija. 2019. Starigrad.
18. Obični žučak. *Gonepteryx rhamni*. Ž i M
19. Pierina Katulić sa sinom Mihajlom. 1849. Inv. br. GU-1371
20. Bračni par. Tomaso Burato. oko 1885. g. Inv. br. GU-1439
21. Portret dviju djevojčica. Tomaso Burato. Iza 1908. g. Inv. br. GU-1441
22. Bračni par. Tomaso Burato. 1895. - 1900. g. Inv. br. GU-1440
23. Portret djevojčica. Tomaso Burato. 1911. g. Inv. br. GU-1463
24. Bračni par. Tomaso Burato. 1890. - 1895. Inv. br. GU-1524
25. Portret dviju žena. Tomaso Burato. Inv. br. GU-1657
26. Bračni par. Tomaso Burato. 1880.-1890. Inv. br. GU-1646
27. Obitelj. Tomaso Burato. poslije 1908. g. Inv. ozn. GU-1645
28. Stariji bračni par. Tomaso Burato. 1895. - 1905. Inv. br. GU-1644
29. Portret Milene Dundov. Ante Brkan. 1971. Inv. br. GU-1495
30. Mikula. Mare Milin. 1999. Inv. br. GU-1433
31. Pomrčina Sunca u Zadru. Dragutin Parčić. 1861. Inv. br. GU-1378
32. Mikroskopska snimka muhe. Dragutin Parčić. 19. st. Inv. br.

33. Mačevaoci Kukulić i Bolković u dvorištu Hrvatskog sokola. Pietro Demiani 1909. Inv. br. GU-1363
34. Hamilkar Vitaliani. Nicolo Moretti. 1900. Inv. br. GU-1370
35. Starica iz Kali. Joso Špralja. 1959. Inv. ozn. GU-524
36. Portret Ivana Kožarića. 1996. Boris Cvjetanović. Inv. br. GU-1525
37. Pero i Srećko Zanella. Tomaso Burato. 1898. Inv. br. GU-1385
38. Ispovijedanje. Zvonko Kucelin. Inv. br. GU-1740
39. Jump 12. Zvonko Kucelin. Oko 2016. Inv. br. GU-1995
40. Motiv s Neretve. Vladimir Becić. oko 1930. Inv. br. GU-364
41. Dvije sestre. Teresina i Amelia Bogdanović. Oko 1905. Inv. br. GU-39
42. Mlada srna. Vladimir Filakovac. 1948. Inv. br. GU-22
43. Na mrtvom kanalu. Zlatko Šulentić. 1946. Inv. br. GU-20
44. Obitelj II. Dragan Kwiatkowski. 1987. Inv. br. GU-397
45. Doručak. Albert Kinert. Prije 1952. Inv. br. GU-45
46. Zrmanja. Boris Miodrag. 1975. Inv. br. GU-497
47. Veslači osmerca. Joso Špralja. 1951. Inv. br. GU-522
48. Portret Maje Dešpalj. Ante Brkan. Inv. br. GU-1479
49. Portret nadbiskupa Marijana Oblaka. Ante Brkan. Inv. br. GU-1481
50. Portret Valtera Dešpalja. Ante Brkan. 1961. Inv. br. GU-1504
51. Portret Ivana Zelića. Ante Brkan. 1975. Inv. br. GU-1496
52. Portret Vjekoslava Paraća. Ante Brkan. 1972. Inv. br. GU-1475
53. Nadežda Mitrović s braćom. Tomaso Burato. Oko 1900. Inv. br. GU-1388
54. Motiv s školjića. Zdenko Venturini. oko 1957. Inv. br. GU-210
55. Čekanja. Izak Morović. 1977. Inv. br. GU-493
56. Harfistica. Antun Augustinčić. Oko 1950. g. Inv. br. GU-340
GU-1379

IMPRESSUM

Izložba

LJUBAV NAS VEŽE I SPAJA – izložba iz fundusa uz 25. EMA-u i 188. godišnjicu osnutka muzeja
Kneževa palača – Edukativna dvorana
12. 11. – 15. 12. 2020.

Koncepcija izložbe: Natali Čop

Stručni suradnici: Jasenka Lulić Štorić, Snježana Vujčić-Karlo, Nevena Štokić, Hrvoje Perica

Likovni postav: Natali Čop, Lucija Sekula

Tehnički postav: Mirna Matas, Milan Marinković, Ivo Mrkić

Edukativni program uz izložbu

- Natječaj za osnovnoškolce i djecu u dječjim vrtićima za snimanje kratkog videa s pjesmom ili recitacijom. Pristigli radovi će biti objavljeni online 20. 11. 2020.
- Kviz za srednjoškolce, 16. 11. 2020., 11 sati, Edukativna dvorana Kneževe palače i web stranica Narodnog muzeja Zadar
- Predavanje Ante Mihića, Može, ljubav!, 19. 11. 2020., 11 sati, Edukativna dvorana Kneževe palače
- Predavanje Jasenke Lulić Štorić, Voli, ne voli - tko koga, zašto i kako..., 23. 11. 2020., 11 sati, Edukativna dvorana Kneževe palače

Koncepcija edukativnog programa: Lucija Sekula

Organizatori: Dokumentacijska i Pedagoška služba NMZ

Deplijan

Izdavač: Narodni muzej Zadar

Za izdavača: Renata Peroš

Tekst, uredništvo, grafička priprema i dizajn vizuala: Natali Čop

Deplijan je dostupan u elektroničkom izdanju na www.nmz.hr